

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتُبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتُبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَفَرَّغُ

كۆشۈلدىكى مېھمان

«رامزان ئىيىدا قۇرئان نازىل بولۇشقا باشلىدى، قۇرئان ئىنسانلارغا يېتىكچىدۇر، ھىدایەت قىلغۇچى ۋە ھەق بىلەن ناھەقنى ئايىرغۇچى روشەن ئايەتلەر دۇر»
يەندە مۇنداق دىيدۇ:

«بىز قۇرئاننى ھەققەتنەن شەبى قەدرىدە نازىل قىلدۇق»
بۇ ئايىدا قۇرئاننى تلاوەت قىلىش، ئۇنى كۆپ ئوقوش ۋە ئۇز ئارا
قۇرئان ئۆگىنىش سۈننەتتۇر.
بۇخارىي ۋە مۇسلمۇم ئىبىنى ئابىباس رەزىيەللەھۇ ئەنھۇنىڭ
مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايت قىلدۇ: پىيغەمبەر ئەلەيھىسسالام
كىشىلەر ئىچدىكى ئەڭ سېخى زات ئىدى. بولۇپمۇ رامزاندا
جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام ئۇچراشقاندا تېخىمۇ سېخىلىشىپ
كېتەتى. پىيغەمبەر ئەلەيھىسسالام جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام بىلەن
رامزاندا ھەر كېچىسى ئۇچرىشىپ قۇرئاندىن دەرس ئوقۇشتاتى.
جەزمەنکى پىيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام
بىلەن ئۇچراشقان چاغدىكى سېخىلىقى شامالدىن بىز ئىدى. |
بىرىلىككە كەلگەن ھەددىس|

بەزى سەلەپلەر رامزان ئېيىنىڭ ھەر ئۇچ كېچىسىدە قۇرئان
كەرىمنى بىر قېتىم تاما مالايتتى.
ئىمام شافئى بۇ ئايىدا نامازدىن سرت ئاتمىش قېتىم قۇرئان
كەرىمنى تاما مالايتتى.

زۇھەرىي مۇنداق دىيدۇ: رامزان قۇرئان كەرىمنى تلاوەت قىلىش
ۋە ئىپتار قىلىدۇرۇش ئېيدۇر.

مۇھەممەد ئىبىنى كەئىپ مۇنداق دىيدۇ: "كېچىسى ئۇخلىمىغان
ۋە ئۇزۇن تەھجىجود ئۇقۇغانلىقى چىرىدىن چىقىپ تۈرىدىغان
كىشىلەرنى بىلەتتۇق."

ۋە ھېيب ئىبىنى ئەلۋەرد مۇنداق دېگەن: بىر كىشىدىن سەن
ئۇخلىما ماسەن؟ دەپ سورالغاندا ئۇ: قۇرئان كەرىمنىڭ
ئاچايىباتلىرى ئويقۇمنى قاچۇرۇۋەتتى، دەپ جاۋاپ بىرگەن.

- ئاللاھو ئەكىبەر... بىزگە قۇرئان كەرىمنى ئوقۇش ۋە روزا
تۇتۇشتى ئادا قىلىشقا رىغبەتلەندۈرۈلگەن سۈننەتلەرنى ئېيتىپ
بىرەمسىز؟

- بولۇدۇ. پىيغەمبەر سەلەللەھۇ ئەلەيھى ۋە سەلەللەم مۇنداق
دېگەن: «رۆزا ۋە قۇرئان قىامت كۇنى بىندە ئۇچۇن شاپاڭئەتچى
بولۇدۇ» [ئىمام ئەھمەد رىۋايىتى]

ئاللاھ تائالا بىزنى قۇرئان ئەھلىدىن قىلسۇن ۋە روزىغا، كېچىلىرى

ئىسسالام ئىلەيکۈم ۋەرەھەمەت للاھى ۋە بىر كاتۇھۇ!
مۇمنلەر قىلىپلىرىنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىدا ئۆزىگە تېكىشلىك
ئۇرۇنغا ئىگە بولغان بىر سۆيۈملۈك مېھماننىڭ ئارىمىزغا يېتىپ
كىلىشى ھەممىمىزنى قەۋەتلا خۇشال قىلىنى. ئىپسۇسلىنارلىقى بۇ
قەدرلىك مېھمان غەبىلەرنى بىلگۈچى ئاللاھتىن باشقا ھېچكىم
بىلمەيدىغان سەۋەپلەر تۈپەيلى ئارىمىزدا ئۆزۈن تۈرمىيالا كىتىپ قالدى
. ئاللاھ تائالادىن بۇ سۆيۈملۈك مېھماننى لايقىدا كۆتۈشكە مۇۋەپېق
قىلىشنى چىن قىلىپمىزدىن تىلىيمىز.

- بۇ قەدرلىك مېھمان بىلەن بىر تۈنۈشۈپ چىقمايمىم؟
- ئەي ھۆرمەتكە سازاۋەر مېھمان ئۆزىخىزنى بىر تۈنۈشۈرۈپ
ئۆتمەمسىز؟

- مەن مۇباڑەك رامزان ئېيىمنەن، مەن رەھمەت ۋە مەغپىرەت ئېيىمنەن
. مەن جەھەنتىم ئۇتلىرىدىن يىراقلاشتۇرغۇچى ئايىمەن. مەن روزا
ئېيىمنەن. روزا دېمەك "سۆبەھىدىن تاكى قوياش باتقانغا قەدر روزىنى
بۇزىدىغان نەرسىلەردىن يىراق تۈرۈش ئارقىلىق ئاللاھقا ئىبادەت
قىلىش" دېمەكتۇر.

- ئاللاھ تائالا سىزنى بىزگە قاچان پەرز قىلى؟
- ئالىدى بىلەن مەن ئىسلامنىڭ بەشىنجى ئاساسى بولىمەن.. ماڭا
ئېتىبار قىلمغافانلارنىڭ ئىسلامدا نىسۇسى بولىمغان بولىدۇ. بەلكى
مۇرتىد بولغان بولىدۇ. ئاللاھ تائالا مېنى هىجربىيەنىڭ ئىككىنچى
يىلى مۇسۇلمانلارغا پەرز قىلىدى.

- پىيغەمبەر ئەلەيھىسسالام سىزنى قانچە يىل تۇتى؟ (قانچە يىل
روزا تۇتى)

- توققۇز يىل.

- روزا تۇتىشىمىز ئۇچۇن سىزنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكخىزنى قانداق

مۇئەيىنلەشتۈرىمۇ؟

- ئىككى ئىش ئارقىلىق: بىرى ھىلال ئايىنى كۆرۈش، ئىككىنچىسى
شەبىان ئېيىنى تولۇق ئوتتۇز كۇن تولۇرۇش.

- سىز قۇرئان ئېيىسىز، سۇنداق بولغانكەن بىزگە قۇرئان ھەققىدە
ئازراق سۆزلىپ بىرمەمسىز؟

- ئاللاھ يارىدەمچى بولسۇن!.. ئاللاھ تائالا مۇنداق دىيدۇ:

كۆشۈلدىكى مېھمان

ئۇيغۇر تەرجىمە مەركىزى

- جما قىلىش (جىنسى مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش). 2 - قىستەن يېپ ئىچىش. 3 - ئويغاق ھالىتە قول ۋارقىلىق ياكى ئاياللارغا يېقىن كىلىش ۋارقىلىق مەنى چىقىرىش. 4 - تاماقنىڭ ئورنىنى باسىدىغان ئۆكۈلارنى ئورۇش، ئەمما تاماقنىڭ ئورنىنى باسىدىغان ئۆكۈللار روزىنى بېزىمىدۇ. مەبىلى قولدىن ياكى كاسا تەرەپتەن ئورۇلغان بولسۇن تەسىرى بولمايدۇ. 5 - قان سېلىش. 6 - نىفاس ۋە ھېيز قېنىڭ كىلىش. 7 - روزىداردىن قان ئىئانە قىلىش، كېسەللەرنى قوقۇزۇش ئۈچۈن قان بىرىشكە ئوخشىغان ھەر خىل شەكىللەردە قان ئېلىش روزىنى بېزىدى. ئەمما چىش چىقىپ كىتىش، بىر يەرلەر قاناشقا ئوخشىغان قەستەنلىك بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا چىققان قانلار بىلەن روزا بوزۇلمايدۇ. 8 - قىستەن ياندۇرۇش.

- ئاللاھ سىلىگە خىيرلىك ئاتا قىلسۇن! روزىدار ئۈچۈن مۇباھى، يەنى روزىسغا زېىسى يوق نەرسىلەرنى خاتىرىلىتىپ ئۆتكۈن بولسىخى?

- جاۋاب: روزىدارغا تۆۋەندىكى ئىشلارنى قىلىش مۇباھىتۇر: 1 - تۆكۈركىنى يوتۇش بىلەن روزا بوزۇلمايدۇ. ئەمما بىلغىم بولسا ئۇنى يوتىمەتەستىن چوقۇم چىقىرىۋېتىش لازىم.

2 - مەزىينىڭ چىقىپ كىتىسىنىڭ روزىسغا زېىسى يوق. روزىدارنىڭ ئىتىر ئىشلىتىشى جائىزدۇر. ئەمما خوشپۇراق نەرسىلەرنى پۇراشقا بولمايدۇ.

3 - روزىدارنىڭ چىش پاستىسى ئىشلىتىشىگە بولىدۇ: ئەمما ناھايىتى دېققەت قىلىش لازىم.

4 - ئۆلىمالارنىڭ كۆچۈك قاراشلىرىغا ئاساسلىغاندا كۆز ۋە قولاقتا تېمىتىدىغان دورىلارنى ئىستىمال قىلىش جائىزدۇر.

5 - دېمى سقلىشىنى داؤالاشتا ئىشلىتىدىغان پۇركۈلدىغان دۇرىنى ئىستىمال قىلىشۇ جائىزدۇر.

6 - قان تەكسىرۈش ئۆچۈن ئاز مقداردا قان ئېلىشىمۇ جائىز. 7 - زۇرۇر بولغاندا تاماقنىڭ تۆزىنى تىلىنىڭ ئۈچىدا تېتىپ كۆرۈشىمۇ جائىزدۇر. ئەمما ئۇنى يۇتماسلىق لازىم.

8 - ئۆزىنى تۆۋالاالايدىغان كىشىنىڭ ئايالىنى سوپۇشى بىلەن روزا بوزۇلمايدۇ. ئەمما مەنى مېڭىپ كەتسە روزىسى بوزىلىدۇ.

[بۇ ناھايىتى قىمەتلىك پىكىرلەر بولىدۇ. ئەمما ۋاقتىنىڭ قىلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن سۆزىمىزنى بۇ يەرde ئاخىرلاشتۇرۇشقا مەجبۇرمىز. ئاللاھ ھەممىخالارنى سالىھ ئەمەللەرگە مۇۋەپېق قىلسۇن!] «سايدۇل فەۋائىد» تور بېتىدىن ئا.قارلۇقىي تەرجمىسى.

جانابى ئاللاھ بارلىق مۇمن. مۇسۇلمانلارنى ئۆزىنىڭ رەھىتىگە - جەننىتىگە نائل قىلغايى! دۇئالىرىڭلاردا ياد ئىتىپ قويىشۇلارنى ئۆمىد قىلىپ، ھۇزمات بىلەن: ئۇيغۇر تەرجمە ماركىزى www.mumber.or

باشقىلار يامان كۆردىغان نەرسىلەر ھەققىدە سۆزلەپ بىرەمىز؟ ھېچ بولمىغاندا سىز بۇ ئایدا بەزى كىشىلەر سادىر قىلىدىغان خاتالىقلار ھەققىدە سۆزلەپ بىرىڭ!

- بۇ تۈردىكى نەرسىلەر ناھايىتى كۆپ... مەن بەزىلىرىگە ئىشارە قىلىپ ئۆتەي:

1 - قاتىق هۇرونلۇق، ئارتۇق ئۇخلاش. 2 - ئورۇنسىز ئىشلار بىلەن ياكى ئاللاھقا ئاسىي بولمىدىغان ئىشلار بىلەن كېچىنى بىكار ۋە ئويغاق ئۆتكۈزۈش ئەھۋالى ناھايىتى ئېغىر. 3 - ۋاقت ئىسراپ قىلىش. 4 - ئىپتاردا تاراۋە ئامىزغا تەسر يەتكۈزگۈدەك دەرىجىدە كۆپ بىر نەرسە يەۋېلىش. 5 - كۆپلىگەن كىشىلەرنىڭ رامزانىنىڭ بېشىدا قىزىغىن، ئاخىرىغا بارغاندا سۈسلىشپ قالدى. 6 - كىنو -

فىلم، كۆپ قىسىملىك تىلۇرىزىيە تىياتلىرى، قالايمقان ناخشا - مۇزىكىلارنى ئاڭلاش ئۆمۈملاشقان... بۇلاردىن باشقا نۇرغۇن مەسىلىلەر بار. ئاللاھ ئەھۋالمىزنى ئىسلاھ قىلسۇن!

- ئاللاھ ئائالادىن سىز ئارقىلىق بىرگە بېرىكت ئاتا قىلىشنى سورايمىز، ھۇرمەتلىك رامزازان. بىزنى سىزدە روزا تۆزۈشقا، كېجلرى تەھجىز ئۆتكۈزۈش ئۆزۈشقا نىسب قىلغاي، جانابى ئاللاھ! هازىر سۇئاللار قىسىمغا ئۆتىلى!

- روزا كىملەرگە ۋاحىب بولىدۇ؟

- جاۋاب: تۆۋەندىكى كىشىلەرگە: مۇسۇلمان، ئاقىل، بالاگىتكە يەتكەن ۋە روزا تۆزۈشقا قادىر، سەپەرە ئەمەس مۇقۇم بولۇپ، باشقا توسالغۇلار بولمىغان كىشىگە ۋاحىستۇر. كاپىر، ساراڭ، ئاجىز... ۋە قاتىق ئېغىر كېسەللەر، ھامىلدار ۋە بالا ئىمstiۋاتقان ئاياللار، سەپەر ئۆستىدىكى كىشىلەر... روزا تۆتىمايدۇ. ئاللاھ ھەممىدىن ئالىمدىن ئالىمدىن.

- رامزا زېينىڭ كىرىدىغان ۋاقتىنى مۇئەيىەنلەشتۇرۇشە ملادىي ئېيغا تايىنىشقا بولامدۇ؟

- جاۋاب: بۇ ئابىنى مۇئەيىەنلەشتۇرۇشە ملادىي ئېيغا تايىنىشقا بولمايدۇ... بۇ ھەقتە شېيخ ئىبىنى باز (ئاللاھ ئۇنىڭغا رەھىمەت قىلسۇن!) پىتىۋا بەرگەن. بۇنىڭدىن باشقا شەيخخۇل ئىسلام ئىبىنى تەيمىيە ئۇنىڭ جائىز ئەمەسلىكىدە ئۆلىمالارنىڭ ئىجمائى قىلغانلىقىنى تىلەتلىدۇ.

- روزىنى بوزىدىغان نەرسىلەر قايىسى - قايسلار؟

- روزىنى بوزىدىغان نەرسىلەر سەككىز تۈرلۈكتۈر:

تەھجىز ئاما زىلەرنى ئۆقۈشقا مۇۋەپېق قىلسۇن!

- رەھىمەت... بىزگە ئاللاھ خالسا، سىزدىن ئالدىغان دەرسلىر ھەققىدە مەلۇمات بىرەمىز؟

- روزىنىڭ دەرسلىرى ناھايىتى كۆپ... بۇنداق ئالدىراشچىلىقتا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى سۆزلەپ بۇلمايمىن. لېكىن قىسىچە قىلىپ ئۇلارنىڭ بەزىلىرىگە ئىشارە قىلىپ ئۆتەي:

1 - سەۋىر. 2 - ئامانىت.. 3 - رەھىمەت، باراۋەرلىك ۋە كىشىلەرنىڭ ئەھتىياجلىرىنى قامداش. 4 - ياخشىلىق ۋە تەقۋالىقىدا ھەمكارلىشىش .

5 - ئۆزىنى كونترول قىلىش. 6 - تەقۋالق. 7 - مەھربانلىق. 8 - بۇ ئايدا كىشىلەرنىڭ ئۆزلىرىنى ئۆزگەرتىشى ئۆچۈن ناھايىتى گۈزەل مېتودلار بار.

- روزىدارنى ئىستار قىلدۇرۇشنىڭ قانداق بەزىلىتى بار؟

- ۋاقت مۇناسىۋىتى بىلەن بۇ يەرde روزىدارنى ئىپتار قىلدۇرۇشنىڭ بېزلىتى توغرىسىدا بىر ھەدىس، يەنە ئىككى رىۋايانىنى سەمىخلارغا سېلىپ ئۆتەي:

پېغەمبەر ئەلەپەيسىسالام مۇنداق دېگەن: «كىمكى روزا تۆتقۇچغا ئىپتارلىق بىرسە روزا تۆتقۇچنىڭ ئەجىدىن ھېچ نەرسە كېمەيمەستىن ئىپتار بەرگۈچىكە روزا تۆتقۇچنىڭكىڭە ئۆخشاش ئۆجىر بېرىلىدۇ». [ترىمىزىدىن]

"ئىبىنى ئۆمەر رەزىيەللاھ ئەنھۇما يېتىم ۋە مىسکىنلەر بىلەنلا ئىپتار قىلاتتى.

"بۇ ئۆمەمەتنىڭ كۆپلىگەن سەلەپلىرى باشقىلار بىلەن ئىپتارلىرىدا بىرگە بولۇشنى ياخشى كۆرەتتى.

- سىزنى ياخشى كۆرمەيدىغان ئەخەمەقلىدرگە دەيدىغان قانداق سۆزلىرىخىز بار؟

- مەن ئۇلارغا: ئاللاھ مەندە (مەن روزا ئېيدىدا) گۇناھلارنى مەپېرەت قىلىدىغان تۈرسا، قانداقىسىگە مېنى ئۆچ كۆردىغاندا، دەيمىن. ئاللاھ ئۇلارنىڭ دۇئالىرىنى ئەجاوەت قىلىدۇ، دەرىجىلىرىنى كۆتۈردى، يەنە ئۇلار قانداقىسىگە مېنى ئۆچ كۆردىغاندا؟ ئاللاھ ھەممىدىن پاكتۇر. ئەگەر شۇنداق كىشىلەر ھەدقىقتە مەۋجۇت بولسا، ھايۋانلار ئۇلاردىن ئەقلىلىكىرەك بولۇشى مۇمكىن. ئاللاھ ئۇنداق كىشىلەرگە لەندەت قىلسۇن!

- ئاللاھدىن ئۇلارغا ھەدايت تىلىلىلى... ئەملى بىزگە سىز ۋە